

SAMPER, UN PRESIDENT SOTA SOSPITA

El president colombià, el liberal Ernesto Samper Pizano, passa per les hores més amargues des de la seva elecció, ara fa un any. A principis de novembre va decretar l'estat d'excepció arran de l'assassinat del dirigent del Partit Conservador Álvaro Gómez Hurtado i mentrestant a Santafé de Bogotà no es parlava d'una altra cosa que d'un imminent cop d'estat militar. El més greu, però, és que Samper està sota sospita, acusat d'haver finançat la seva campanya electoral amb diners procedents del càrtel del Cali.

Gómez Hurtado, de 76 anys, va ser assassinat per dos pistolers a la sortida de la Universitat Sergio Arboleda, al nord de la capital colombiana. Com en la majoria dels atemptats comesos en els últims anys, els autors van poder escapar del lloc dels fets, aquesta vegada en motocicletes. L'acció se la va atribuir una desconeguda organització anomenada Dignitat per Colòmbia, que no se sap a quins interessos obeix, si a l'influent narcotràfic, a la guerrilla comunista o a altres grups de pressió interessats en la desestabilització del país.

Dignitat per Colòmbia s'havia deixat sentir per primera vegada el passat setembre, quan es va responsabilitzar de l'atemptat frustrat contra l'advocat Antonio José Cansino, defensor de Samper en el procés sobre el presumpte finançament de la campanya electoral per part dels narcotraficants del càrtel de Cali. Gómez Hurtado, tres vegades candidat a la presidència de Colòmbia i representant del sector ortodox del Partit Conservador, s'havia distingit durant aquesta crisi per demanar la moralització del Govern. "És necessari enderrocar aquest règim", havia declarat el polític unes setmanes abans de la seva mort.

Per tranquil·litzar els ànims, cada cop més tensos a la capital colombiana, Samper es va reunir amb els alts oficials de l'exèrcit després de presidir el Consell de Ministres i el Consell de Seguretat, dedicats, òbviament, a analitzar la crítica situació. Malgrat la reunió amb els militars, algunes veus, com la de Pablo Victoria, del sector més dretà del Partit Conservador, van suggerir la formació d'un Govern fort, controlat per les forces armades. Un dirigent sindical, Angelino Garzón, va demanar una espècie de pacte nacional entre els dos principals partits, el Liberal i el Conservador. Aquesta fórmula va ser utilitzada amb èxit fa més de 40 anys per posar fi a la guerra civil entre les dues formacions, i va causar la mort d'almenys 300.000 persones.

La prova de foc per Samper arribarà d'ací unes setmanes, quan es decideixi si el Parlament el jutja per les seves presumptes vinculacions amb el càrtel de Cali. Abans de la decisió ja s'ha produït una víctima, el general Luis Bernardo Urbina, qui va filtrar a la premsa una conversa en la qual queda clar que no es per-

L'assassinat, el passat dia 2 de novembre, del dirigent del Partit Conservador Álvaro Gómez Hurtado i el possible processament del president Ernesto Samper per vinculacions amb el càrtel de Cali conformen un còctel explosiu. Colòmbia podria trobar-se a l'avantsala d'un nou cop d'estat militar.

metrà que Samper passi comptes davant el Parlament.

A la defensiva. Samper dóna la impressió de ser un home acorralat, que actua a la defensiva, sense prou energies ni capacitat moral per dirigir un país tan complex com Colòmbia. Un país que ha aconseguit alguns èxits econòmics, però que encara destaca per posseir una violència endèmica, una classe política que es comporta com una casta de privilegiats, una guerrilla que domina una part del territori, uns càrtels de la droga que fan i desfan i uns terratinents que dicten la seva llei de la selva. Com reconeixen la majoria dels polítics, el president ha perdut qualsevol credibilitat perquè està sota sospita. Als Estats Units, sempre sensibles a les qüestions relacionades amb el narcotràfic, la premsa li dedica pàgines senceres fins arribar a comparar aquest cas amb el Watergate que va fer caure el demòcrata Richard Nixon el 1970. La revista *Time* es pregunta: Què en sap el president? Quan sabrem què en sap?

Les acusacions no han minvat ni amb la detenció dels tres caps del càrtel de Cali: els germans Miguel i Gilberto Rodríguez Orejuela i José Santacruz Londono, buscats des de fa anys per les autoritats colombianes i nord-americanes. Les detencions, elogiades per Washington, han estat considerades un èxit, efímer, per Samper. "Comença la fi del tràfic de droga a Colòmbia", va declarar el president en anunciar-se la detenció de Gilberto Rodríguez Orejuela, el passat agost.

L'escàndol sobre el finançament amb diner del càrtel de Cali va començar a adquirir proporcions faraòniques al juliol, amb la detenció

L'assassinat del dirigent del Partit Conservador Álvaro Gómez Hurtado ha sacsejat Colòmbia. Molta gent tem un cop d'estat militar.

El declivi del càrtel de Cali

El càrtel de Cali, dirigit pels germans Miguel i Gilberto Rodríguez Orejuela i José Santacruz Londono, va adquirir protagonisme a partir de l'any 1989, quan l'ofensiva decretada per qui aleshores era president, Virgilio Barco, va afeblir el seu gran rival, el càrtel de Medellín. Els Orejuela i José Santacruz, menys arrogants i més discrets que Pablo Escobar i Jorge Ochoa, els caps del càrtel de Medellín, van aconseguir sobreviure a l'espectacular operació en contra del narcotràfic iniciada per Barco i continuada pel seu successor, César Gaviria. Mentre la policia empaitava per tots els racons del país els membres del càrtel de Medellín, els Orejuela continuaven dirigint el seu negoci des de la clandestinitat, no lluny de Cali. El buit deixat pels traficants al servei d'Ochoa i Escobar el van omplir els seus homes, fins al punt que l'any 1994 es calculava que el 85% de la cocaïna que va entrar als Estats Units havia estat controlada pel càrtel de Cali. Abans de l'ofensiva de Barco, el càrtel de Medellín era el responsable de l'entrada del 80% de la cocaïna que es consumia als Estats Units.

El buit produït per la pràctica liquidació del càrtel de Medellín també el van aprofitar d'altres petits càrtels, com el de Bogotà i el controlat per les Forces Armades Revolucionàries de Colòmbia (FARC), la guerrilla comunista que opera a extenses zones selvàtiques. Ara es pot produir una nova distribució del pastís del tràfic de droga entre les diferents organitzacions. Tampoc s'exclou que el càrtel de Cali continuï operant, perquè la detenció dels seus dirigents no ha afectat la seva capacitat d'introduir la droga als mercats que la consumeixen, especialment a Europa i als Estats Units.

A. C.

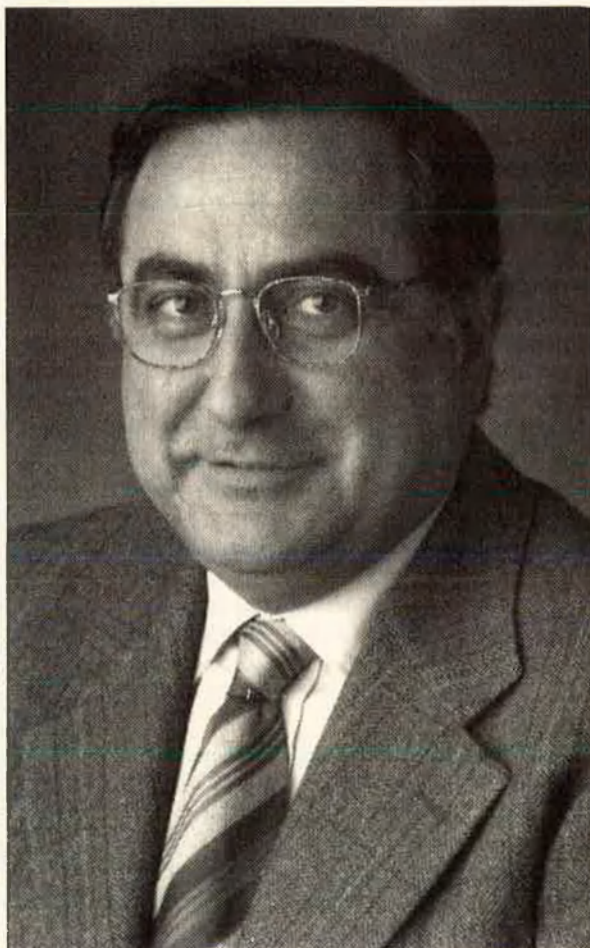
del tresorer de la campanya presidencial del Partit Liberal, Santiago Medina. Aquest va reconèixer davant el fiscal Alfonso Valdivieso que havia negociat amb la direcció del principal càrtel de la droga colomiana el lliurament de 5,9 milions de dòlars (uns 700 milions de pessetes) per la campanya electoral de l'any 1994.

Les declaracions de Medina van costar el càrrec al ministre de Defensa, Fernando Botero Zea, fill del cèlebre pintor de dones exuberants. Medina va assegurar que Botero, ara detingut, li va demanar el 29 d'abril de 1994 que demanés al càrtel de Cali diners per pagar la campanya electoral. Segons les declaracions davant Valdivieso, Medina va viatjar a Cali per parlar directament amb Miguel Rodríguez Orejuela, el número u del càrtel de Cali. Medina duia un missatge del mateix Botero, el qual deia textualment, si hem de creure les paraules del tresorer: "El candidat Samper valora la seva ajuda per guanyar la presidència."

Les implicacions de Samper amb el càrtel de Cali, sembla que evidents, amenacen de dinamitar la carrera d'un polític jove que s'havia presentat a la campanya de 1994 com un home capaç de liquidar el narcotràfic i eliminar les menyspreables influències d'aquest poder fàctic sobre la vida política.

Antoni Castel

Joaquim Nadal Ara, Catalunya

VOTA PSC
Fem que guanyi l'esquerra